

Suomen Sairaalahygieniayhdistys ry:n lausunto koskien Tartuntatautilain 48§ muutosta

Lain muutoksen tarkoituksena on selventää rokotuksen pakollisuutta ja kohderyhmiä.

Rokotus on lähtökohtaisesti vapaaehtoinen, mutta terveydenhuollon ja sosiaalihuollon toimintayksiköissä vastustuskyvyltään heikentyneiden potilaiden hoitoon valittaisi ensisijaisesti sellaisia työntekijöitä, joilla on immuunisuoja tuhkarokolle, vesirokelle, influenssalle ja imeväisten hoidossa hinkuuskälle. Tuhkarokko tai vesirokkosuoja voi perustua sairastettuihin tauteihin tai rokotukseen ja influenssassa ja hinkuuskässä rokotukseen. Rokotettu henkilö on siis etuasemassa esim. viranhakutilanteessa, mutta rokottamattomuus ei ole irtisanomisen peruste.

Vastustuskyvyltään heikoiksi katsotaan yli 65-vuotiaat ja alle 12kk ikäiset, raskaana olevat sekä henkilöt, joilla on vakava sairaus tai jotka saavat syöpälääkitystä tai immuunivasteenmuuntajia. On pääteltävissä, että tämä raja koskee käytännössä kaikkia sairaaloita, avohoidon vastaanottoja ja vanhusten pitkäaikaishoidon yksiköitä. Lähinnä esim. kouluterveydenhuolto, lasten ja nuorten psykiatria ja työterveyshuolto ovat paikkoja, joissa näitä potilasryhmiä ei ole paljon, mutta perussairauksia omaavia tai immunosuppressiolääkitystä omaavia yksittäisiä potilaita henkilö ei sielläkään voisi hoitaa, jos on käytettävissä immuunisuojuutta työntekijä.

Työntekijä, joilta immuunisuoja puuttuu, voisi kuitenkin jatkaa työskentelyä em. riskipotilaiden parissa siinä tapauksessa, jos työnantajalla ei jo ole palvelussuhteessa riittävästi rokotettua ammattitaitoista henkilökuntaa. Rokotussuojaus ei myöskään olisi edellytys, jos työntekijä on yliherkkä rokotteelle, tai hänellä on muu asiaan vaikuttava ominaisuus, tai jos uusi työntekijä on saatava nopeasti töihin, eikä rokotuksia ei ole ehditty antaa. Jos suurin osa virassa olevasta henkilökunnasta kieltäytyisi rokotuksista, eikä muuta henkilökuntaa ei olisi käytettävissä, työnantaja ei voisi asialle mitään. Mahdollisen epidemian aikana potilasturvallisuudesta olisi huolehdittava työyksikössä muilla tavoin (epidemiätiedotteet, kohortointi, kirurginen suunenäsuojus työntekijöillä).

Tieto työntekijän rokotuksesta voi perustua hänen omaan ilmoitukseensa, jolloin tietojen oikeellisuus voidaan jättää myös työntekijän omantunnon varaan. Tiedot rokotussuojasta voidaan kerätä työntekijän suostumuksella myös muista lähteistä.

Kommentit:

Suomen Sairaalahygieniayhdistys ry pitää lakia täsmentävää muutosta pääosin hyvänä. Se tuo jokin verran selvyyttä lain tarkoitukseen, jossa selvästi halutaan lisätä rokotuskattavuutta ja siten laumasuojaa, lisätä potilasturvallisuutta, mutta yrittää tulla toimeen sen seikan kanssa, että kaikkia työntekijöitä ei saada rokotetuksi.

Immuunipuutetta aiheuttavaksi katsottujen sairauksien luetteloa olisi hyvä täsmentää lisää. Onko potilaan komplisoitunut diabetes sellainen sairaus, joka edellyttää hoitavalta henkilöltä on asianmukaista immuunisuojausta? Edes yksi esimerkki auttaisi tulkintaa.

Lisäksi olisi hyvä täsmentää, mitä tarkoitetaan sanoilla ”muu rokotettavan ominaisuus”, joiden vuoksi työntekijältä ei edellytetä rokotusta. Tarkoitetaanko sillä rokotekriittisyyttä vai lääketieteellisiä ominaisuuksia?

Suomen sairaalahygieneiyhdistys ry pitää hyvänä rokotusmyönteisyyden esiin nostoa jo ammatinvalintatilanteessa.

Suomen Sairalahygieneiyhdistys ry:n hallituksen puolesta,

Helsingissä 11.11.2018

LT, dos, sisätautien ja infektiosairauksien erikoislääkäri Mari Kanerva, puheenjohtaja